

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

VYHODNOCENÍ EVALUACÍ INOVACÍ V KURZU 5HD507 NA ZÁKLADĚ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ MEZI STUDENTY DANÉHO KURZU (PŘÍLOHA K PRACOVNÍMU VÝKAZU ZÁŘÍ 2018)

Autorky: Ing. Zdenka Johnson, Ph.D., Ing. Klára Fabianková, Ph.D.

V průběhu akademického roku 2017/2018 byly v kurzu 5HD507 Heuristika a tvorba odborného textu provedeny mnohé kvalitativní a inovativních změn. Tyto změny vycházely z poznatků získaných na základě důkladných rešerší obdobných kurzů vyučovaných na českých i zahraničních školách (např. Humboldt-Universität zu Berlin, University of California aj.), pečlivého studia odborné literatury a podrobných konzultací s předními odborníky z oboru.

Inovace spočívaly v aktualizaci sylabu kurzu, kdy byly mimo jiné upraveny části zaměření předmětu, výsledky učení, obsah předmětu, způsob studia, metody výuky a studijní zátěž. V návaznosti na to i způsoby a kritéria hodnocení. Byla rovněž obohacena odborná literatura, mimo jiné o zahraniční publikace (např. Evans, D., Gruba, P. a Zobel, J. How to write a better thesis. Third edition. Cham: Springer, 2014, 167 s. ISBN 978-3-319-04285-5).

Nejvýznamnější změnou pro studenty ovšem bylo zavedení nové studijní povinnosti, a to vypracování vzájemných oponentur na všechny průběžné úkoly. Pro usnadnění zpracování průběžných úkolů a oponentur byly za tímto účelem vytvořeny (návodné) handouty, které obsahují klíčové body, jež by měl každý správně napsaný úkol obsahovat, a zároveň by oponent měl sledovat jejich splnění.

Za účelem zhodnocení provedených změn v náplni a výuce kurzu 5HD507 byl studentům v červnu 2018 distribuován anonymní evaluační dotazník*. Jeho primárním cílem

* Tento formulář je studentům kurzu k dispozici k vyplnění online na internetových stránkách <https://www.surveio.com/survey/d/J7K3Q3T6A2R9R2P3N>, jeho dostupnost je omezena heslem 5HD507.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

bylo vyučujícím poskytnout velmi důležitou zpětnou vazbu a případně určit další možnosti zkvalitňování předmětu tak, aby kurz byl co nejpřínosnější pro budoucí studenty.

Evaluační dotazník pro vyhodnocení inovací v kurzu 5HD507 obsahuje 15 otázek. Možnosti odpovědí jsou na stupnici 1 – 5 (1 – výborně, velmi pozitivní odpověď, 5 – nedostatečně, velmi negativní odpověď). Studenti mohou svou zvolenou odpověď navíc více rozvést ve formě souvislejšího textu pod každou otázkou. Poslední 15. otázka vybízející k dalším doporučením pro výuku je zcela otevřená.**

Kurz 5HD507 studovalo v letním semestru akademického roku 2017/2018 celkem 12 studentů. Korektně odevzdané evaluační dotazníky byly k 15. září 2018 4. Studenti je odevzdávali v průběhu června a července 2018. I přes nízký počet odevzdaných formulářů zastáváme názor, že evaluační dotazník má svoji vypovídací hodnotu a lze z jeho výsledků posoudit a zhodnotit význam a dopad v kurzu provedených inovací.

Z výsledků dotazníkového šetření jednoznačně plyne, že studenti hodnotili kurz a změny v něm nedávno uskutečněné velmi pozitivně. Podle našeho názoru předmět má svůj význam pro kvantitu a zejména kvalitu získaného vysokoškolské vzdělání v oboru Hospodářské a politické dějiny 20. století. Kurz poskytuje studentům neocenitelné teoretické znalosti a praktické zkušenosti klíčové pro zpracování kvalitního, analytického odborného textu. V návaznosti na odevzdané odpovědi provedeme v následujícím semestru drobné změny zejména v časovém rozložení jednotlivých témat tak, aby studenti měli více času na promyšlení a zvolení tématu semestrální práce a její vypracování (viz otázka č. 5 níže).

Statistiky odpovědí a naše závěry k jednotlivým otázkám jsou následující.

** Plné znění evaluačního formuláře je k dispozici jako příloha k pracovnímu výkazu květen 2018.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

1. Jak hodnotíte celkové zaměření předmětu?

(Dle sylabu: Cílem kurzu je seznámit studenty s tvorbou vědeckého textu v rámci hospodářských, sociálních a politických dějin. Studenti si plněním dílčích průběžných úkolů (definovaných na základě návodných handoutů od vyučujícího), vytvářením vzájemných oponentských posudků na tyto úkoly, sepsáním originální seminární práce a její prezentací osvojí klíčové dovednosti nutné pro přípravu, vypracování a obhajobu kvalitního odborného textu.)

Tři studenti (75 % respondentů) vybrali možnost 1 K celkovému zaměření předmětu nemám žádné výhrady. Jeden student (25 % respondentů) zaškrtl možnost 3 K celkovému zaměření mám drobné výhrady. Žádný student nevyužil doplnění své odpovědi.

Je jistě pozitivní, že studenti vnímají, že zacílení předmětu je logické a má své opodstatnění.

2. Má předmět 5HD507 smysl pro studenty navazujícího magisterského studia oboru Hospodářské a politické dějiny 20. století, pro něj je primárně určen?

Jeden student (25 % respondentů) vybral možnost 1 Předmět má pro studenty velký význam a smysl. Tři studenti (75 % respondentů) vybrali možnost 3 Předmět má pro studenty jistý význam a smysl. Jeden student doplnil svoji odpověď takto „vzhledem k tomu, že není diplomový seminář, tak předmět má smysl alespoň jako náhrada místo něj“.

V tomto případě hodnotíme výsledek opět kladně, studenti magisterského oboru předmět vnímají jako smysluplný (mimo jiné také proto, že obdobný předmět není v rámci oboru dostupný).

3. Má předmět návaznost na psaní diplomové práce, případně jiné souvisejší odborné práce? (Respektive využijete informace a dovednosti získané během kurzu i při psaní jiných odborných prací?)

V tomto případě se odpovědi studentů rovnoměrně rozdělily mezi možnosti 1 Návaznost předmětu je velmi úzká, kterou zvolili dva studenti (50 % respondentů) a 2 Návaznost

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

předmětu je úzká, jenž vybrali opět dva studenti (50 % respondentů). Žádný student nevyužil možnosti napsat komentář.

Z tohoto výsledku vyplývá, že kurz má pro studenty význam i v jejich dalším studiu, což je pro nás velmi důležité a potěšující.

4. Jak hodnotíte obsah předmětu? (Respektive chybí nebo přebývá v obsahu předmětu nějaké téma pro psaní odborných prací?)

Podle tří studentů (75 % respondentů) je správnou odpovědí možnost 1 Obsah předmětu je zcela odpovídající. Jeden student (25 % respondentů) zvolil odpověď 2 K obsahu předmětu mám drobné výhrady. Tento student však své drobné výhrady v této části nerozvedl.

Pro nás z těchto odpovědí vyplývá, že obsah předmětu je nastaven správně a není nutné v něm provádět zásadní změny.

5. Jak hodnotíte časové rozložení jednotlivých témat? (Respektive je třeba podle Vašeho názoru věnovat některému z témat méně nebo naopak více času? Jsou daná témata zařazena ve vhodném týdnu semestru?)

V této otázce se jeden student (25 % respondentů) domnívá, že 1 Časové rozložení témat je zcela v pořádku. Naproti tomu 3 studenti (75 % respondentů) zastává názor, že 2 Časové rozložení témat by bylo možné mírně zlepšit. Případného doplnění odpovědi nevyužil ani jeden z odpovídajících.

Zastáváme názor, že časové rozložení témat je z velké části odpovídající, avšak v návaznosti na odpovědi v této části hodláme v zimním semestru 2017/2018 zejména v prvních týdnech semestru časově více rozložit první témata (a s tím spojené průběžné úkoly) tak, aby studenti měli více času na rozmyšlení vlastního tématu a na přípravu semestrální práce. Rovněž odevzdání posledního průběžného úkolu včetně jeho prezentace a oponentur posouváme na závěr semestru (resp. na 12. týden). Pokusíme se otestovat, zda toto delší časové rozložení bude pro studenty vhodnější.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MSMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

6. Jaký je Váš názor na systém hodnocení v předmětu? (Respektive měla by se změnit váha jednotlivých požadavků? Měl by být přidán nebo naopak ubrán nějaký požadavek? Jsou výše požadavky z časového hlediska správně navrženy?)

(Dle sylabu: semestrální práce 45 %, prezentace seminární práce 15 %, průběžné úkoly 25 %, oponentské posudky 10 %.)

Všichni studenti (100 % respondentů) se shodli na odpovědi 1 Systém hodnocení je v pořádku. Žádný student svoji odpověď dále slovně nerozvedl.

Systém hodnocení, odrážející časovou náročnost jednotlivých požadavků, je v pořádku a není třeba jej měnit.

7. Jak vnímáte význam průběžných úkolů, tedy praktických cvičení v jednotlivých týdnech výuky? (Respektive jsou výše uvedené požadavky (průběžné úkoly) z časového hlediska vhodně navrženy?)

V této otázce zvolil jeden student (25 % respondentů) odpověď 1 Zařazení a časové rozložení průběžných úkolů hodnotím pozitivně. Tři studenti (75 % respondentů) se shodlo na odpovědi 2 Zařazení a časové rozložení průběžných úkolů hodnotím spíše pozitivně. Jeden student (25 % respondentů) navíc rozepsal svoji odpověď takto „úkoly jsou časově náročné zejména ze začátku, kdy člověk ještě nemá úplně jasnou představu o čem bude psát a nastudované téma“.

V návaznosti na odpovědi i na tuto otázku mírně pozměnily časové rozložení průběhu kurzu (viz zhodnocení otázky č. 5). Tato změna se samozřejmě promítne i do volnějšího počátku kurzu a bude mít za následek více času pro studenty a jejich rozhodování se o tématu a jeho uchopení (resp. formulace základní hypotézy a výzkumných otázek).

8. Jak hodnotíte vypracovávání oponentských posudků spojených s plněním průběžných úkolů? Mají oponentské posudky svůj praktický smysl pro psaní semestrální práce?

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Jeden student (25 % respondentů) zastával názor, že 1 Oponentské posudky mají svůj neocenitelný význam. Dva studenti (50 % respondentů) zvolili možnost 3 Na oponentské posudky nemám vyhraněný názor. Jeden student (25 % respondentů) má názor, že 4 Oponentské posudky mají spíše omezený význam. Jeden student doplnil svoji odpověď takto „Člověk si více všímá chyb u ostatních. Naopak (průběžné) oponentské posudky jsou dobré k prohlédnutí autorské slepoty.“

Myslíme si, že oponentské posudky mají svůj velký význam v praktickém procvičování dovedností a znalostí teoreticky nabytých během předcházejícího výkladu v různých fázích zpracování semestrální práce. Studenti si rovněž rozšíří své kritické myšlení a schopnost identifikovat různá pozitiva a negativa odborných prací nejen svých kolegů, ale i u jejich vlastních.

9. Má prezentace semestrální práce pro Vás význam (např. z hlediska obhajoby diplomové práce nebo jiných odborných prací)?

Odpověď 2 Prezentaci semestrální práce hodnotím spíše pozitivně si vybral jeden student (25 % respondentů). Odpověď 3 Prezentaci semestrální práce hodnotím neutrálně zvolili 3 studenti (75 % respondentů). Jeden student (25 % respondentů) svoji odpověď dále rozvedl takto: „Měla by větší smysl, pokud by se prezentovala celá práce a ne jen předběžné závěry“.

Podle našeho názoru studenti většinou ocenili možnost prezentovat hlavní body své semestrální práce, nejen pro to, aby představili svůj výzkum, ale aby i získali dodatečné prezentační dovednosti a rozvíjeli svoji schopnost bezprostředně reagovat na různé dotazy či připomínky. Zároveň si vyzkoušeli, jak náročné může být slovně prezentovat nejdůležitější aspekty svého výzkumu a formulovat jasné závěry v krátkém časovém úseku. V letním semestru 2017/2018 studenti prezentovali na konci výuky v drtivé většině pouze průběžné dílčí závěry a finální verzi semestrální práce odevzdávali ve zkouškovém období, což mohl být také důsledek časové náročnosti kurzu vzhledem k počtu povinností kladených na studenty a jejich jistou mírou nepřipravenosti. I v návaznosti na tyto zkušenosti a zpětnou vazbu byl v následujícím zimním semestru harmonogram plnění povinností upraven.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

10. Jak hodnotíte obsahové a formální požadavky na semestrální práce ze strany vyučujících? (Respektive navrhuje nějaké změny (např. v rozsahu, obsahových náležitostech?)

Tři studenti (75 % respondentů) vybralo možnost 1 Požadavky na semestrální práce jsou nastaveny zcela správně. Jeden student (25 % respondentů) zvolil možnost 2 Požadavky by se mohly mírně změnit. Tento ani žádný další student se nerozhodl více svůj názor rozepsat.

Podle výsledků v této otázce si myslíme, že požadavky na semestrální práce jsou nastaveny adekvátně. Zároveň je nutno říci, že formální a obsahové náležitosti vyžadované v kurzu vycházejí z obecně platných zásad psaní kvalifikačních prací na Národohospodářské fakultě a s přihlédnutím ke specifikům odborných prací psaných na Katedře hospodářských dějin.

11. Jak hodnotíte význam a obsah handoutů vzhledem k plnění dílčích úkolů a požadavků kurzu?

Tři studenti (75 % studentů) se shodli na pozitivním hodnocení inovace v podobě handoutů, když vybrali možnost 1 K handoutům nemám žádné výhrady, mají svůj neocenitelný význam. Jeden student (25 % respondentů) vybral odpověď 3 Handouty hodnotím spíše neutrálně. Dva studenti (50 % respondentů) se rozhodli své odpovědi rozšířit následovně „Přínosnější by byly celé prezentace. Jde jen o něco podrobnější osnovu předmětu, než kterou můžeme najít v sylabu. Neuškodí ani nepomohou.“ a „handouty mi při zpracovávání velmi pomohly“

Souhlasíme s většinou studentů v tomto dotazníku, že handouty mají při zpracování průběžných úkolů a oponentských posudků svůj význam, jelikož poskytují návod, na co při jejich vytváření dbát a čeho se naopak vyvarovat. Obsahově plné verze prezentací i s řadou vysvětlujících a návodných příkladů byly používány přímo na pravidelné výuce, kde v návaznosti na ně studenti vymýšleli obsahové pojetí zpracovávaných témat. Modelové prezentace studenti měli přitom k dispozici v dokumentovém serveru na Integrovaném studijním informačním systému VŠE v Praze k předmětu před jednotlivou výukou, mohli si

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

do nich vypracovávat poznámky a zápisky, dodatečné poskytování obsahově kompletních prezentací tak nepovažujeme za opodstatněné.

12. Jak hodnotíte fungování zpětné vazby na plnění požadavků/úkolů předmětu od vyučujících a jejich komunikaci s Vámi v průběhu kurzu?

Všichni studenti (100 % respondentů) se v této otázce shodli na hodnocení vyučující v podobě odpovědi 1 Zpětnou vazbu a komunikaci hodnotím jako výbornou a přínosnou. Jeden student (25 % respondentů) navíc připsal pozitivní závěr, že „zpětná vazba od vyučující byla velmi detailní, bylo vidět, že každou práci a úkoly četla, snažila se vždy poradit“.

Zastáváme názor, že poskytnout studentům erudovanou a motivující zpětnou vazbu je pro splnění cílů tohoto kurzu zásadní. Proto je také kurz nastaven jako výrazně interaktivní, nejen pro studenty mezi sebou, ale i s vyučujícími. Studenti toto pojetí kurzu hodnotí velmi pozitivně.

13. Jak hodnotíte význam a obsah základní literatury ke kurzu?

Jeden student (25 %) se v této otázce rozhodl pro odpověď 1 Základní literatura ke kurzu je velmi vhodná a smysluplná. Dva studenti (50 % respondentů) zvolili možnost 2 Základní literatura ke kurzu by mohla být mírně obměněna. Dva studenti (50 % respondentů) si vybralo odpověď 3 Základní literaturu ke kurzu hodnotím neutrálně, resp. nebyla mnou využita. Dva studenti (50 % respondentů) dále rozšířilo své odpovědi takto „DANEŠ, SVĚTLÁ, ČMEJRKOVÁ - Jak napsat odborný text - Čtivé, stručné.“ a „postačily prezentace a handouty z hodin.“

V této otázce zřejmě došlo ze strany jednoho studenty k zahrnutí více odpovědí, proto je celkový součet respondentů 125 %. Jako jedna z inovací kurzu byla literatura mírně obměněna s důrazem na nejnovější a zahraniční zdroje literatury. Studenti tyto změny hodnotili pozitivně. Zároveň je patrné, že handouty a prezentace splnily v této části svůj účel, studenti je hojně využívali jako zdroj informací.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

14. Jak hodnotíte význam a obsahovou náplň prezentací a celkově výuku kurzu?

Většina studentů, tedy tři (75 % respondentů), v této části vybrala odpověď 1 Prezentace vyučujících a výuku celkově hodnotím velmi pozitivně. Jeden student (25 % studentů) zvolil možnost 2 Prezentace vyučujících a výuku celkově hodnotím spíše pozitivně. Žádný student svoji odpověď dále nerozepsal.

Prezentace a celkový přístup k výuce studenti zhodnotili velmi kladně, což nás utvrzuje v celkovém pozitivním hodnocení provedených inovací na základě tohoto evaluačního dotazníku.

15. Doporučujete vyučujícím jiné změny, případně máte jiné připomínky nebo podněty mimo témata v tomto formuláři?

Všichni čtyři studenti (100 % respondentů) se v této části více vyjádřili k celkovému pojetí kurzu a poskytli dvě doporučení pro vyučující. Konkrétní slovní odpovědi byly tyto „nemám“, „nic“, „Zkompletování seminární práce by bylo vhodnější během výuky. O zkouškovém řešit až případné nedostatky a prezentace. Nebo naopak posunout odevzdávání až na samý konec zkouškového, kdy už mnoho zkoušek není (a tedy bez prezentace).“ a „Obsahovou stránku předmětu, přístup vyučujících a kvalitu kurzu hodnotím pozitivně, nicméně si myslím, že předmět je velmi časově náročný, téma je třeba mít rozmyšlené hodně dopředu, aby si člověk stihl nastudovat potřebnou literaturu pro dílčí úkoly. Předmět bych dala rovnou jako diplomový seminář, případně bych dala k dispozici nějaký přehled témat, která studenti mohou využít, pokud je nic nenapadne. Ušetří to problémy s nevhodně zvoleným tématem.“

Podle našeho názoru zkompletování seminární práce během 13 týdnů semestru by bylo ideální, ovšem prozatímní zkušenosti naznačují, že pro většinu studentů je to relativně velký problém, jelikož intenzita jejich práce není zejména zpočátku vysoká. Proto jsme také zvolily mírné rozvolnění časového rozložení témat, a tedy i poskytnutí více času pro volbu tématu a rozmyšlení prvních fází zpracování práce (viz naše zhodnocení u otázek č. 5 a 7).

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Odevzdávání práce až na konci zkouškového období, a tedy bez prezentace, nepovažujeme za vhodné. Prezentace je důležitou součástí vědeckého výzkumu a má svůj význam pro rozvíjení dovedností a schopností studentů na magisterském stupni studia. Neuskutečnění prezentace by rovněž znamenalo, že by studenti na místě nezískali důležitou zpětnou vazbu od vyučujících a ostatních studentů. Navíc odevzdání na konci zkouškového období zpravidla znamená nižší kvalitu semestrálních prací, jelikož studenti tvorbu semestrální práce zpravidla přerušují a věnují se závěrečným zkouškám a později na svou práci obtížně navazují. Na potřebu začít pracovat na semestrální práci již od počátku jsou studenti opakovaně upozorňováni na počátku kurzu a jsou k ní motivováni. Pro další úspěšný průběh kurzu je pro studenta klíčové správně se rozhodnout o zpracovávaném tématu. I vzhledem k tomu, že se jedná o předmět hlavní specializace navazujícího magisterského oboru, kterou si student volí dobrovolně, předpokládá se, že student má mimo jiné definovanou svoji oblast odborného zájmu a má již nastudovanou základní literaturu. Určení úzce vymezeného tématu by tak nemělo být zásadním problémem. Předmět je v rámci magisterského oboru Hospodářské a politické dějiny 20. století zamýšlen také jako diplomový seminář, tedy kurz, v rámci něhož se studenti učí dostát obsahovým a formálním požadavkům kladeným na odborné kvalifikační práce, avšak jeho výstupem není diplomová práce, ale semestrální práce, která může sloužit jako část budoucí diplomové práce. Návrh poskytnout přehled témat ke zpracování ve formě semestrální práce nepovažujeme za šťastný, jelikož by to omezovalo inovativnost studentů, a navíc by bylo třeba je neustále obměňovat, aby studenti nezpracovávali stále stejná témata. Inspiraci k úzce vymezeným tématům poskytují tematické okruhy jednotlivých vyučujících, které jsou k dispozici v Integrovaném studijním informačním systému VŠE v Praze nebo na webových stránkách Katedry hospodářských dějin.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons
Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

